

מסורת הש"ס

(א) שנת קמו: [מנחות עב, א] (ב) לעיל ע"ד, (ג) לעיל מה: (ד) [עיל פט, ו] (ה) [עיל פט, ו] (ו) [עיל פט, ו] (ז) [עיל פט, ו] (ח) [עיל פט, ו] (ט) [עיל פט, ו] (י) [עיל פט, ו]

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה אמר וכו' והשם נירחא סבת שמואל: (ב) ר"ה שמואל וכו' אמר ר"ה דהם לקוטו. כ"ג ע"ד ג' ט"ז ד"ה לא יעמוד:

מוסף רש"י

ומגן החצר. ר"ש חצירות. וז"ל ו' וע"ל (ט) ופירושו לה"ה. וכל אחת רשות לעמה. ואין להן דריסת הרגל זו על זו, דלי הו' להו' זו לפנים מן אפיקה פנימית החיצונה ואפילו בפני עממה אסורה כל אחת להשתמש (שם). ואמר קרפפיה. שאין יורט מבית פתח (ע"ל פ"ט). אם של בית פתח אסורה הוא מטלטל כעליו ואם יורט ולא הוקף לרידה קרי ליה רשות אחת לנבי חצרו או לנבי חצר מטלטל ב' אמות בזה ו' אמות בזה, להוליא ולהכניס מנבי ליה (שבת פ"ג). רשות אחת הן. מטלטל כל ששבתו בנגו זה לנגו בזה ולא אמרינן שש שיעוין חלוקין לנטיה ק' חלוקין למעלה וכלים ששבתו בתוך מוציאן לחציה וכן לקרפף וכן לחצר וקרפף מן הגגין. הואיל ויכולן רשות שאינה דריה היא ואין לך לנכר ממחר לחצר אלא בשביל כלים ששבתו בבית של חצר זו להוציא לחצר אחרת (ע"ל ט"ז). לכלים ששבתו בחצר מן מוציאין אותן מזה לזה (ע"ל פ"ט). אפילו של בעלים הרה"ה (ע"ל כ"ג). ולא לכלים ששבתו בתוך הבית. והביאנו לתלמוד על ידי שיעורו בני החצר, אסור להוציא ממחירו לחצר אחרת, אם לא עירבו ב' החצירות יחד (ע"ל פ"ט). אסור לקרפף או לנגו בבית וקרפף שתי רשותיו ואפילו דחד בנגו (ע"ל כ"ג).

כל גגות פרק תשיעי עירובין

צ"א

עין משפט
ג' מצוה

ד א מיי פ"ג מהלכות עירובין הלכה יח והל' י כ' ט' כגון עין ד' כ' ט' טור ש"ע א"ח ס' ש"ע סק"א ו' וס' ש"פ ס"ט: א:

גליון הש"ס

גב' אמרו לו אין שעת הכבנה ראייה. ע"י מנ"א ס' ע"ז ס"ק:

רבינו הגנאל

וקרפפות רשות לעצמן. לדברי חכמים גגין רשות לעצמן וקרפפות רשות לעצמן. לדברי ר' שמעון כולן רשות אחד הן. מצינו מוחיה דרב, כל גגות העיר רשות אחת הן, ואסור להעלות ולהוריד מגג לחצר ומחצר בכל כליהם ששבתו בחצר מותר לטלטל בכל החצר. וכלים ששבתו בגגין מותר לטלטל בכל הגגין. ובלבד שלא יהא גג גבוה ו' טפחים או מנך ו' טפחים [דברי ר' מיר]. וחכמים אומרים כל אחד ואחד רשות לעצמן ואין מטלטלין בו אלא ב' אמות. תניא כרב יהודה אמר רבי כשהיינו למדין תורה אצל ר' שמעון בתקופה היינו מניחין לו שמן ואלונייה מחצר לגג ומגן לקרפף, ודבריהם פשוטין הן. פיסקא, ר' שמעון אמר אחד גגות וכו'. אמר רב (יהודי) הלכה כר' יוחנן תרתייניו שרין, ובין עירבו ובי לא עירבו היילכתא כר' שמעון. אשקינו עליהו, אי באשקינו בשלא עירבו, אי בדמים מני דבתינו חציר, אמרו שני כלים בחצר אחת, והני מני דקנו שביחה בחצר שרו, והני מני דקנו שביחה בבתינו אסירי, ופריקין אין ר' שמעון לטעמי דלא גרי, (ותנו) [נתנו] אי' שמעון למה הדבר דומה לג' חצירות שמתוחות זו לזו כו', עד הנא בני לא גזר דילמא אתי לאפקוקי רב דבתינו לחצר. מתיב רב ששת, ר' שמעון אומר אחד גגות כו', ואי אמות בשלא עירבו, אי לא עירבו מני דבתינו לחצר היכי משכחת להו. ופריק רב ששת אליבא דרב לעולם בשלא עירבו, והני מני דקנו שביחה בבתינו דמתבתינו בחצר כונתא וסודרא דאינן כלי מלבוש, ולבשם בבית ויצא בחצר. ונודמן לו ופשיט אותם מעליו ונשאר בחצר, וכתיב וכיצא בהן תנו ולא לכלין ששבתו בתוך הבית.

אמר רב הלכה כר"ש והוא שא"א עירבו. אין לפרש דר"ש אין מחלק בין עירבו ולא עירבו ורב זלל עירבו סבר ליה כוונתיה דר"ש כסמוך דפריך רב חסדא לשמואל ור' יוחנן יאמרו ב' כלים בחצר אחת זה אסור וזה מותר לרב נמי תיקשי אליבא דר"ש ורב ששת נמי דפריך לרב אלא אי אמרת בשלל עירבו היכי משכחת מאני דבתינו בחצר הא רב נמי מודה דר"ש אפילו בעירבו קאמר ולכן נראה דרב סבר דר"ש גופיה לא אמר אלא בשלל עירבו והשתא (א) סברת שמואל איפכא מדרב דשמואל לא גזר הכא דלמחר בין עירבו בין לא עירבו וגבי שלש חצירות גזר דסבר כרבנן דלמרי שלשתן אסורות ושלש ר"ש דמי שהוליא וכו' (לעיל מ"ח: ד"ה רשות) ורב הכא גזר והתם לא גזר דפסיק התם כר"ש ועוד דמשני הכא שמואל דר"ש לטעמיה דלא גזר משמע דסבר כוונתיה דההיא דג' חצירות ולשיטת ר"ת סבר כרבנן:

ושמואל אומר בין עירבו בין לא עירבו. (א) שמואל כרבנן דהוויק (דף ע"ט): לא יעמוד אדם בנגו זה ויקלוט מי גשמים בנגו של חצירו אומר ר"ש דהתם לקלוט (ב) ולהוליק לביתו קאמר דכמו שאסור לנטול כלים ששבתו בבית לחצר ולנגו שלא עירבו אפילו לר"ש כן אסור מנגו וחסר לבית דווקא כנגו של חצירו אבל מנגו של עזמו יכול לקלוט ולהוליק לביתו ואין גג של חצירו אסור עליו דשמואל לטעמיה דלמחר לעיל גזר אסוק מחילתא וא"ת מאי קמ"ל שמואל דאשמיטא דאסור להוליק לביתו וי"ל דאשמיטא דר"ש פשוטא מני האור ועדיין לא נגעו מני גשמים בנגו: **בין לחשך.** רש"י לא גרס ליה ואור"י דאיתא בתורת הכנים בכמה מקומות ור"ת נמי גרס ליה ומפרש מני השמשך הלכה כר"ש עירבו וצין לא עירבו ורבינו שמואל פירש דקאי לרב כלומר מני הגזר לך שאמה מחלק צנייהם אינו כן אלא בין עירבו וצין לא עירבו וא"ת דגרסי מלחשך צנייהם אחת ומפרשי שנוגד מלחשך: [כדאיתא בימא פ"ג:]

גג דממשכחת לה מאני דבתינו בחצר אלא אי אמרת בשלא עירבו היכי משכחת לה מאני דבתינו בחצר הוא מותיב לה והוא מפרק לה בכומתא וסודרא ת"ש

כולן רשות אחת מכלל דרבנן לאו חדא רשותא משוי להו לכולהו וצרייתא מסייעא ליה לקמן [ס"ז] דקתני גג וחצר ואכסדרה ומרפסת כולן רשות אחת הן וחצר ומרפסת כב' חצירות דמו ומדוקא דידה דלא תנא זה קרפף ומצוי מוקמינן לה כרבנן דאי ר"ש אפילו קרפף נמי מישתרי כבדי חצר ואי ר"מ גג וחצר לא מישתרו דהא כבדיא אסר צמתני' מנמוך לגבוה: לנדי ר"ש כוונן רשות אחת. דלא תימא האי דל"ר שמעון אחד גגות ואחד חצירות ואחד קרפפות כל חדא וחדא רשותא צנאפי כפשיה משוי להו גגין לעצמן וחצירות לעצמן וקרפפות לעצמן דהא סברא לר"מ אית ליה אכל ר"ש כוניהו חדא רשותא משוי להו. הכי שמיע ליה לרב יהודה וצרייתא מסייעא ליה דתניא כוונתיה לקמן היינו שמעון שאלו ואלוניות מגג לגג ומגג לחצר ומחצר לחצר לקרפף: סניא כוונתיה דרב. דלמחר לעיל (פ"ט). בגגין השוין לרבנן דאין מטלטלין מן חצר לחצר ולא אמרינן גזר אסוק בצמימות שאין ניכרות: רשות אחת. ומטלטלין מזה לזה: ואסור להעלות ולהוריד. ר"מ לטעמיה דגזר משום תל': מוסר לנטולן בחצר. אע"פ שלא עירבה וה"ה לשאר חצירות: רשות לעצמו. ואין מטלטלין מזה לזה אפילו בתוך ד'. ואין מטלטלין זו. אפילו בנגו עזמו: סניא כוונתיה דרב יהודה. אליבא דר"ש: שמן. לסקוך זו: אלוניות. להסתפג בה: מגג לגג ומגג לחצר ומחצר לקרפף ומקרפף לקרפף כוליהו גרסינן: והוא שלא עירבו. בני החצירות כל אחת לעצמה דהשתא לא שכיחי כלי הבתים בחצר וליכא למיגזר אי שייח להוציא כלים ששבתו בזו להכניסן לחצרתה אחי לאפקוקי נמי לה כלי הבית: אכל עירבו. כל חצר לעצמה ולא עירבו ב' החצירות יחד אסור לנטולן מזה לזה אפילו כלי החצר דכיון דשכיחי מאני דבתינו בחצר גזרינן דילמא אחי לאפקוקי מאני דבתינו שבתו זה לחצר זה וכו' ור"ש מודה בזה דקתני אכל לא לכלים ששבתו בתוך הבית: מי נחשך לא גרסינן: היינו דמשכחת לה מאני דבתינו בחצר. דליצטרך למייתני אכל לא לכלים ששבתו בתוך הבית: (ב) כוונתא וסודרא. ששבתו בתוך הבית והוציאן לחצר דרך מלבוש:

וקרפפות רשות לעצמן. ואפילו הן של צ' אנשים מטלטלין מזה לזה דהאמר ר"מ כל גגות העיר רשות אחת שמע מינה דס"ל דאין רשות מתחלקת ממתת שינוי בעלים אלא צמים לחודיהו מפני שהם תדירות לרידה דמה לי גגין ומה לי חצירות ומה לי קרפפות אכל מנגו לחצר ומגג לקרפף לר"מ לא ואפילו של איש אחד כדאמרינן גזירה משום תל דבה"ר וכ"ש כשהן של שנים ומחצר לקרפף נמי לא דשמעינן להו לרבנן לקמן צברייתא דאסור לנטולן מחצר לקרפף ור"מ לא שמעינן ליה דפליג עלייהו להקל אלא בחלוק רשות דגגין הואיל ושמן שזה אכל צרשיות החלוקות צמנן לא שמעינן ליה דמיקל דדוקא קאמר ר"מ גגות דתשמשתן שזה וכן חצירות וכן קרפפות ואפילו הן של שנים דבשינוי בעלים לא מיתמרי אלא צמים לר"מ וגגין לרבנן אכל בחלוק תשמיש ושינוי שם הרשות קפיד הלכך מחצר לקרפף אסור ואפילו הוא שלו ואינו יותר מבית פתח דעל כרחק הן קרפפות צמנן דאין יתירי על צמנן אסור קאמר ליה צמייתם בזה לימא רבי שמעון מטלטלין הא כרמלית היא וליכא מאן דפליג למחצר המשכן גמרי' ועוד כבדיא אמרינן בשלהי עושין פסיק' דפלוגתא דר"ש ורבנן בקרפף בית פתחים היא ואפילו חצר וקרפף של איש אחד אסור רבנן דקאמרי התם קרפף יומר מבית פתחים שוקף לרידה מרע רובו הרי הוא כגנה כו' ואמר רב הונא בריה דרב יהושע כו' וכי ידקת בה שמעינן מינה דלא שרי ר"ש אלא בקרפף בית פתחים ורבנן אסרי אע"ג דלחצר גבולא הוא: לנדי **חפמים.** ר"ש גזר משום שן גגין וחצירות רשות אחת הן לא שיעטל מנגו לגג אם חלוקין בעליהן משום דגגין לרבנן כבתינו משוי להו על ידי חלוק שלטמיה אכל מחצר של רבנן לחצר של רבנן מטלטלין ומגג לחצר דרבנן מטלטלין ואע"ג דגג רשותא ידידה וחצר דשותפתא כתיבא צברייתא לקמן [ע"ל פ"ג] ואלו גג ששמיטא שניו מדיד הוא לא הוי ממש כבית ומטלטל ממונו לחצר: קרפפות רשות אחת. ואפילו הן של שנים דכל רשות ששמו שזה מותר לו חוץ מן הגגין אכל מחצר לקרפף אפילו דחד גבולא אסיר ולא דמי לגג וחצר דתשמשתיה דגג שזה לחצר הוא. והכי שמיע ליה לרב יהודה וממתניתין דייק לה מדקאמר ר"ש

כולן רשות אחת מכלל דרבנן לאו חדא רשותא משוי להו לכולהו וצרייתא מסייעא ליה לקמן [ס"ז] דקתני גג וחצר ואכסדרה ומרפסת כולן רשות אחת הן וחצר ומרפסת כב' חצירות דמו ומדוקא דידה דלא תנא זה קרפף ומצוי מוקמינן לה כרבנן דאי ר"ש אפילו קרפף נמי מישתרי כבדי חצר ואי ר"מ גג וחצר לא מישתרו דהא כבדיא אסר צמתני' מנמוך לגבוה: לנדי ר"ש כוונן רשות אחת. דלא תימא האי דל"ר שמעון אחד גגות ואחד חצירות ואחד קרפפות כל חדא וחדא רשותא צנאפי כפשיה משוי להו גגין לעצמן וחצירות לעצמן וקרפפות לעצמן דהא סברא לר"מ אית ליה אכל ר"ש כוניהו חדא רשותא משוי להו. הכי שמיע ליה לרב יהודה וצרייתא מסייעא ליה דתניא כוונתיה לקמן היינו שמעון שאלו ואלוניות מגג לגג ומגג לחצר ומחצר לחצר לקרפף: סניא כוונתיה דרב. דלמחר לעיל (פ"ט). בגגין השוין לרבנן דאין מטלטלין מן חצר לחצר ולא אמרינן גזר אסוק בצמימות שאין ניכרות: רשות אחת. ומטלטלין מזה לזה: ואסור להעלות ולהוריד. ר"מ לטעמיה דגזר משום תל': מוסר לנטולן בחצר. אע"פ שלא עירבה וה"ה לשאר חצירות: רשות לעצמו. ואין מטלטלין מזה לזה אפילו בתוך ד'. ואין מטלטלין זו. אפילו בנגו עזמו: סניא כוונתיה דרב יהודה. אליבא דר"ש: שמן. לסקוך זו: אלוניות. להסתפג בה: מגג לגג ומגג לחצר ומחצר לקרפף ומקרפף לקרפף כוליהו גרסינן: והוא שלא עירבו. בני החצירות כל אחת לעצמה דהשתא לא שכיחי כלי הבתים בחצר וליכא למיגזר אי שייח להוציא כלים ששבתו בזו להכניסן לחצרתה אחי לאפקוקי נמי לה כלי הבית: אכל עירבו. כל חצר לעצמה ולא עירבו ב' החצירות יחד אסור לנטולן מזה לזה אפילו כלי החצר דכיון דשכיחי מאני דבתינו בחצר גזרינן דילמא אחי לאפקוקי מאני דבתינו שבתו זה לחצר זה וכו' ור"ש מודה בזה דקתני אכל לא לכלים ששבתו בתוך הבית: מי נחשך לא גרסינן: היינו דמשכחת לה מאני דבתינו בחצר. דליצטרך למייתני אכל לא לכלים ששבתו בתוך הבית: (ב) כוונתא וסודרא. ששבתו בתוך הבית והוציאן לחצר דרך מלבוש: